

Před třemi lety přišel starosta Poděvous na Domažlicku za **malířem Janem Kutrou** se zvláštní žádostí: Buďte kronikářem obce. Umělec, který vytvořil série obrazů, inspirovaných výjevy z Bible, souhlasil. Na rozdíl od většiny kronikářů se na dění v obci dívá nadhledem člověka, který tu žije necelých dvacet let.

„Náplava“ z Olomouce už tři roky zapisuje události do kroniky v Poděvousích

PODĚVOUSY V obci s 230 obyvateli pár kilometrů od Staňkova jsou podle Jana Kutry dvě kulturní centra. Obchod a hospoda. „Já do obchodu moc nechodím. Možná, že kdybych se v něm objevil častěji, kroniku bych psal trochu jinak,“ říká se smíchem třiašedesátiletý malíř.

V kraji je řada obcí, které kronikáře vůbec nemají. I když Jan Kutra má k dispozici i klasickou vázanou kroniku, on dává přednost internetu. Kronika z posledních tří let je dostupná přímo na webové stránce obce.

Pokud si chcete přečíst, kolik se narodilo dětí, co probírali místní zahrádkáři na schůzi, co se děje u hasičů nebo jak válí místní fotbalisté, to v téhle kronice nenajdete. „Kroniku dělám podle toho, co tu zažívám. Hasiči, zahrádkáři i fotbalisté mají své vlastní internetové stránky, odkazy na ně jsou na obecní stránce výš, než je kronika. Když na webech píší o své činnosti, proč bych to měl psát ještě já? Hned v úvodu mého psaní kroniky jsem vysvětlil, jak jsem do Poděvous přišel, co mi utkvělo v paměti, jaké

Proč starostovy kroky zamířily před třemi lety právě za Janem Kutrou? V obci má přezdívku Akademik. I když hlavně maluje, v minulosti napsal i pár básniček. A když žil v Praze, téměř každý den chodil za tetou, která v 70. a 80. letech minulého století dělala pro rozhlas dramatizace děl ruských klasiků, třeba Gogola nebo Dostojevského. Vždycky prý chtěla, aby Jan také něco napsal. „Je to paradox. Když uměla, vzápětí jsem dostal nabídku, abych psal kroniku,“ povzdechl si malíř Kutra.

Kutrovy obrazy i kronikářské texty vznikají ve stejném ateliéru. Jan Kutra ho má v budově, v níž podle sousedky bývalí majitelé před více než půl stoletím chovali dvě krávy. „Vlastně maluji v chlévě. Když jsme dům kupovali, byla tu garáž s velkými kovovými vraty. Celé jsme to tu předělali,“ vysvětluje vládce ateliéru. V budově je mnoho oken, na stěnách desítky obrazů a spousty pláten napnutých na rámech ještě čekají, až je malířova ruka promění v obrazy. Janu Kutrovi tu právě dělá společnost neposedná desetiměsíční fenka Syrah nejistého plemene.

Když začne malíř psát, je to pro něj jiný pohled na svět? Poděvovský kronikář vysvětluje, že malování i psaní spolu souvisí, při psaní

do kroniky vlastně vidí události také jako obraz. „Možná kdybych byl automechanikem, viděl bych vesnici jako nějaký šestiválcový motor a lidi jako různé součástky. Nevím, možná by to tak mohlo být,“ zamýšlí se umělec, a při tom uskrává překapávanou kávu, kterou při povídání připravil.

Nemá žádný plán, kolik zpráv se za rok musí objevit v obecní kronice. I když záznamy do kroniky píše na počítači, sám je na web nekládá. „Když text napíšu, několik dnů ho mám ještě doma a vrtám se v něm. Jakmile ho odešlu starostovi, aby ho dal na internetové stránky, už ho nemůžu upravovat,“ dodává Jan Kutra s nadsázkou. Z reakcí, které se k němu dostanou, jsou čtenáři obecního webu překvapení, co všechno v něm popisuje.

Zrovna v minulém týdnu psal do kroniky vzpomínku na místního rodáka Emanuela Traxmandra, který patřil k lidem, s nimiž se seznámil krátce po přestěhování do Poděvous. K tomu Jan Kutra podotýká, že nekrology nepíše rád, protože se snaží své psaní odlehčovat.

Po třech letech zapisování poděvovské historie svým pohledem říká, že hodně lidí zpočátku asi vůbec netušilo, že se kronika obce dá najít i na obecní internetové stránce. „Když slyším, jak si lidé povída-

Jan Kutra

- narodil se roku 1951 v Olomouci
- Vystudoval Umělecko-průmyslovou školu v Uherském Hradišti a pak pražskou Akademii výtvarných umění v Praze u prof. Karla Součka
- V letech 1980 až 1996 bydlel a tvořil v Praze
- V roce 1996 se přestěhoval do Poděvous na Domažlicku
- Poslední tři roky je poděvovským kronikářem

Foto: Petr Ježek, MF DNES

jí o tom, co jsem napsal, třeba když cituji celou moji větu, vždycky mě to zaráží. Vybaví se mi, že tohle jsem skutečně napsal, že to znám. Když píšu o někom, kdo ještě žije, vždycky se to roznese, i když on sám na webové stránky nechodí. Najednou se to v obci ví. Myslím, že se to asi roznese z krámu, z našeho obchodu,“ říká.

Nikdo z Poděvovských za ním prý ještě nepřišel, aby popsal nějakou událost. Ale na webovou kroniku mu už přišla reakce i z Německa. Může za to medvědí česnek, který mu zrovna teď roste v trávě u chalupy. Psal o něm jako o

hrobaři lásky a do textu napsal i svoji adresu, kdyby o něj měl někdo zájem. Právě ta adresa byla vodítkem pro ženu, která se před 30 lety odstěhovala do Německa a do poděvovské chalupy patřící malíři jezdila k babičce. I tenhle dopis už je součástí kroniky.

„Ze začátku jsem psal jen krátké textíky, ale časem začaly bobtnat. Teď se snažím zase jen o něco kratšího,“ říká Jan Kutra a přitom jde k oknu, které vede z ateliéru do ulice. A ukazuje na sloup na protější straně cesty, na něm je cedulka Ulice J. Poplety. I o ní se na webu dočtete. „Bylo to původně myšlené

» Poděvousy, to je přece krásné jméno pro obec! Na celém světě můžete do internetových vyhledávačů zadat tohle slovo a vyskočí vám jenom tyhle jedny Poděvousy kousek od Staňkova, žádné jiné.

na jednoho pána, ale on cedulku pořád sundával. Další rok se tabulka ocitla až nahoře na sloupu, kam se už nedostal. Jednou koukám a cedulka je vzhůru nohama, asi vypadl jeden z hřebíků, které ji držely. Takhle vydržela asi dva roky. Pak jsem napsal jeden z prvních zápisů do kroniky o obrácení ulice J. Poplety, a po pár dnech byla cedulka najednou zase správně. Asi si to někdo přečetl a ten hřebíček tam nahradil,“ připouští Jan Kutra, že i krátké textíky mohou někoho přimět k činům.

I když název obce Poděvousy může v někom vyvolávat obavy z vousatých podivínů, ve skutečnosti je to klidná vesnička. Právě tady maluje Jan Kutra obrazy inspirované Biblií. Jak sám říká, už si nedokáže představit, že by ještě někdy dokázal žít velkém městě.

„Vždyť Poděvousy, to je přece krásné jméno pro obec! Na celém světě můžete do internetových vyhledávačů zadat tohle slovo a vyskočí vám jenom tyhle jedny Poděvousy kousek od Staňkova, žádné jiné. Mám kamaráda Švýcara, a ten si naše Poděvousy trochu plete s malým městečkem v Toskánsku, kde se téží alabastr. Má tam chalupu a foneticky mu prý název městečka Poděvousy trochu připomíná,“ přidává další historiku.

Kronikáři se zejména v malých vesničkách stávají nedostatkovým zbožím. Proč? „Kdybych měl psát jen to, co se v obci stalo významného, tak jsem za tři roky nanejdvíš na druhé stránce kroniky. O čem chcete referovat budoucím generacím, když je v obci klid? V žádném případě to nesmí být psaní pro psaní. Na jedné straně může být problém, co psát, na straně druhé lidé dneska už skoro nic nečtou. A když něco přečtou, málokdo si pamatuje, co bylo v textu,“ vysvětluje Jan Kutra. Ale i tohle zjištění hned zlehčuje tím, že zatímco jeho obrazy zabírají poměrně hodně místa, kronika na webových stránkách obce nikoho nepřipraví ani o centimetr čtvereční.

Poděvovská kronika se o další text rozroste už zítra, na Apríla. Můžeme jen naznačit, že se trochu dotýká nejvyšších fotbalových i politických kruhů, víc ale neprozradíme.

Petr Ježek

Lidé se bojí klíšťat, o očkování je letos enormní zájem

PLZEŇSKÝ KRAJ Kočky a psi přinášejí v těchto dnech domů první klíšťata. To bývá každý rok impulsem k většímu zájmu o očkování proti klíšťové encefalitidě. Zvýšený zájem i letos potvrdili lékaři, ale i zástupci Všeobecné zdravotní pojišťovny, která na očkování přispívá pětistovkou. „Zájem je větší, protože lidé tuší, že co nejdříve vyjedou na chaty a chalupy,“ uvedla Daniela Fránová, lékařka Zdravotního ústavu v Plzni.

Podle ní zájem vždy podpoří, když na očkování přispějí pojišťovny. „VZP až v posledních týdnech zveřejnila svoje bonusy pro letošní rok, bohužel to nebylo už od led-

na, ale na druhou stranu teď je právě nejvhodnější doba pro očkování,“ uvedla Fránová.

Mnoho lidí má podle ní názor, že letošní teplá zima přinese větší množství klíšťat i více onemocnění. „To se ale nemusí potvrdit. Například v roce 2005/2006 byla extrémně chladná zima, kdy snih v Plzni ležel čtyři měsíce. Rok 2006 ale přinesl největší počet onemocnění klíšťovou encefalitidou. Bylo i hodně klíšťat. Ta totiž nevymrzají a jsou závislá i na tom, kolik je v přírodě zvířat, na kterých mohou sát krev, hlavně hlodavců,“ popsala Fránová.

Klienti VZP mají letos rekordní

» Cena jedné ze tří očkovacích vakcín potřebných pro dlouhodobou ochranu činí přibližně 550 korun.

zájem o příspěvek na očkování. „Je to dáno také tím, že nově letos VZP přispívá na očkování i dětem, navíc se vyplácení příspěvků zjednodušilo,“ uvedl mluvčí pojišťovny Oldřich Tichý. Podle něj od začátku roku do poloviny března už o příspěvek na očkování požádalo bezmála 9500 lidí. Loni za celý rok

to bylo 13700 lidí. VZP jim vyplatila 4,7 milionu korun, loni za celý rok to bylo 9,2 milionu.

Nejvíce klientů VZP zatím o propálení příspěvku požádalo v jižních Čechách, celkem 1455 lidí, na druhém místě je v průběžném hodnocení Vysočina (1054) a o třetí se dělí Praha a střední Čechy (shodně 990). Plzeňský kraj skončil na sedmém místě. O příspěvek zde požádalo 631 lidí. Získali tak přes 315 tisíc korun.

A jak se vyplácení příspěvků zjednodušilo? Dříve si zájemci museli nejprve vyzvednout voucher, nechat si do něj lékařem potvrdit naočkování a pak jít znovu pro pe-

níze na pobočku. Nyní jen přijdou s účtem za očkování a mají nárok na vyplacení příspěvku. Podmínkou je, že musí být členy Klubu pevného zdraví VZP, což obnáší například pravidelné chodit na preventivní prohlídky.

Cena jedné ze tří očkovacích vakcín potřebných pro dlouhodobou ochranu proti klíšťové encefalitidě se pohybuje kolem 550 korun. Druhá dávka se podává jeden až tři měsíce po podání první dávky a třetí dávka pět až 12 měsíců v případě vakcíny FSME-immun a 9 až 12 měsíců u vakcíny Encepur po podání druhé dávky.

Jitka Šrámková

INZERCE

Koupím

Knihy, LP, pohledy, plakáty. T: 603 469 105.

Knihy a časopisy

Koupím i LP, pohledy, plakáty. T: 603469105

Najdete nás i na Facebooku
Plzeň DNES
plzen.idnes.cz